

Priprema za popravni ispit Matematika 5. razred

Pažljivo pročitaj ovaj tekst:

1. Ovo su zadaci koji predstavljaju ono **najosnovnije** što treba znati na kraju 5. razreda. **Nije dovoljno** riješiti samo njih, već i u bilježnici, udžbeniku i zbirci zadataka nađi slične zadatke i **dobro** ih uvježbaj.
2. Ovo su zadaci koje treba naučiti **za dva**. Nije dovoljno uvježbati samo na primjer pola, **već sve**, jer su to osnove koje će ti trebati i ubuduće u matematici.
3. Ako želiš na popravnom zaslužiti više od dva, uvježbaj i složenije od ovih zadataka (pogledaj upute na kraju ovog materijala).
4. Na popravni ispit donesi bilježnicu ili papire na kojima si vježbao.

Nadam se da će ti ovi materijali pomoći u pripremi za popravni ispit i da ćeš se dobro pripremiti.
Sretno! ☺

tvoja učiteljica

1. cjelina: Prirodni brojevi

1.) Dobro uvježbaj računanje **napamet** u zadacima poput:

a) $17 + 8$, $46 + 9$, $88 + 3$ ...	d) $81 - 29$, $34 - 18$ ...
b) $36 + 29$, $47 + 34$, $72 + 20$ ...	e) $8 \cdot 9$, $7 \cdot 6$, $9 \cdot 6$ ...
c) $23 - 8$, $69 - 7$, $42 - 5$ ...	f) $48 : 8$, $63 : 9$, $32 : 4$ ...

2.) Dobro uvježbaj pismeni postupak u zadacima poput:

- a) $27\ 365 + 14\ 893 + 7\ 389$, $6\ 827 + 96 + 497$ ... (potpiši brojeve jedan ispod drugoga)
- b) $49\ 217 - 3\ 867$, $729\ 615 - 487\ 932$ ... (potpiši brojeve jedan ispod drugoga)
- c) $576 \cdot 4\ 908$, $397 \cdot 86$ ...
- d) $27\ 351 : 9$, $62\ 847 : 7$ ...

3.) Uvježbaj jednostavnije zadatke s više računskih operacija i sa zagradama, npr.:

a) $37 - 10 \cdot 2$	c) $3 \cdot (20 - 18) + 12 : (42 : 7)$
b) $100 : 2 - 6 \cdot 8$	..

4.) Uvježbaj rješavanje jednostavniji tekstualnih zadataka, npr.:

4.1.) Goran je imao 800 kuna i potrošio 105 kn. Zlatko je imao 585 kn i nakon toga zaradio još 250 kn. Koji sad ima više kuna i za koliko?

4.2.) Trgovac je zaradio 686 kn prodajući lončiće po 7 kn. Koliko je lončića prodao?

4.3.) Marija je napravila 8 cvjetnih aranžmana, a u svakog je stavila 14 cvjetova. Koliko je ukupno cvjetova u tim aranžmanima?

2. cjelina: Djeljivost prirodnih brojeva

1.) Nabroji:

a) višekratnike broja 10	c) višekratnike broja 15
b) djelitelje broja 10	d) djelitelje broja 15 ...

2.) Nađi (napamet) najveći zajednički djelitelj brojeva:

a) 6 i 8	c) 21 i 28	e) 18 i 42
b) 10 i 15	d) 6 i 18	f) 32 i 8 ...

3.) Nađi (napamet) najmanji zajednički višekratnik brojeva:

a) 6 i 8	c) 12 i 8	e) 33 i 11
b) 10 i 15	d) 6 i 18	f) 32 i 8 ...

4.) Koji su od brojeva 35, 894, 46825, 490, 98046:

a) djeljivi s 2	c) djeljivi s 10
b) djeljivi s 5	(Nauči pravila o djeljivosti s 2, 5 i 10!)

5.) Koji su od brojeva 7, 12, 6, 11, 9, 4, 1, 20 prosti, a koji složeni?

(Nauči što su prosti, a što složeni brojevi!)

3. i 4. cjelina: Skupovi točaka u ravnini, opsezi, površine...

1.) Nauči što su ravnina, pravac, polupravac, dužina, kružnica, krug i kut.

2.) Nauči crtati paralele i okomice, te koristiti kutomjer:

- Nacrtaj dva paralelna pravca.
- Nacrtaj dvije okomite dužine.
- Nacrtaj polupravac s početnom točkom A, te izvan njega točku B. Nakon toga iz točke B povuci okomicu na početni polupravac.
- Nacrtaj kružnicu **polumjera** 4 cm.
- Nacrtaj kružnicu **promjera** 4 cm.
- Nacrtaj kutove $\alpha = 60^\circ$, $\beta = 43^\circ$, $\gamma = 90^\circ$, $\delta = 152^\circ$.
- Izmjeri veličine šiljastih i tupih kutova koje možeš naći u udžbeniku.

3.) a) Koje vrste kutova poznaješ?

b) Koliko stupnjeva imaju pravi, ispruženi i puni kut?

4.) a) Koje su mjerne jedinice za duljinu?

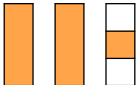
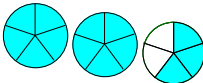

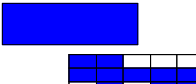
b) Koliko 1 kilometar ima metara?

c) Nabroji koliko 1 metar čega ima (redom).

- 5.) a) Što opisuje opseg lika, a što površina?
 (Odgovor: Opseg lika opisuje duljinu ruba lika, a površina veličinu unutrašnjosti lika.)
 b) Koje su mjerne jedinice za opseg, a koje za površinu?
 c) Što je kvadratni centimetar? A kvadratni metar?
- 6.) Nabroji sve vrste **trokuta** (s obzirom na stranice), skiciraj ih i napiši formule za **opsege**.
- 7.) Skiciraj **pravokutnik i kvadrat**, te napiši formule za **opsege i površine**.
- 8.) a) Izračunaj opseg trokuta čije su stranice duge 47cm, 39 cm i 37 cm.
 b) Izračunaj opseg jednakostraničnog trokuta čija je osnovica duga 17 cm, a kraci 28 cm.
 c) Izračunaj opseg jednakostraničnog trokuta čije su stranice duge 14 cm.
 d) Izračunaj opseg i površinu pravokutnika čije su stranice duge 79 mm i 68 mm.
 e) Izračunaj opseg i površinu kvadrata čije su stranice duge 8 cm.

5. cjelina: Razlomci

1.) Napiši koliko je čega obojano, a koliko neobojano:

- a) b) c) d) e)

2.) Nacrtaj i oboji:

- a) $\frac{1}{2}$ kvadrata
 b) $\frac{5}{3}$ pravokutnika
 c) $2\frac{3}{4}$ kruga
 d) $3\frac{1}{7}$ pravokutnika
 e) $\frac{3}{16}$ kvadrata
 f) $\frac{11}{3}$ kruga

3.) Dopuni rečenice:

- a) Jedno cijelo ima ___ **dvanaestina**, $1 =$.
 b) Jedno cijelo ima ___ **dvadesetina**, $1 =$.
 c) Ako je biciklist prevalio $\frac{7}{10}$ puta, prestale su mu .
 d) Razlomačka crta označava _____ .

4.) Izračunaj $24:8$, $17:8$, $3:5$, $21:3$, $4:7$, $6:12$.

5.) Četiri su prijatelja ravnopravno podijelili 3 banane. Koji dio banane je dobio svaki od njih?

6.) Dopuni:

- a) 3 dana = tjedna
 b) 7 mjeseci = godine
 c) 3 cm = m
 d) 12 dana = mj.
 e) 745 m = km
 f) 13 min. = h

7.) U košari je 27 jabuka. 11 jabuka je crveno, 7 zeleno, a ostale su žute. Koji dio košare čine crvene, koji zelene, a koji žute jabuke?

8.) Dopuni:

a) $\frac{1}{8}$ od 72 je

b) $\frac{5}{8}$ od 48 je

9.) U jednoj vrtićkoj grupi je 12 djece. $\frac{2}{3}$ grupe su dječaci. Koliko je u toj grupi djevojčica, a koliko dječaka?

10.) Razlomke $\frac{6}{9}$, $\frac{12}{16}$, $\frac{18}{24}$, $\frac{42}{54}$, $\frac{60}{90}$ i $\frac{27}{45}$ skрати do neskrativih razlomaka.

11.) Umetni znak <, > ili =:

a) $\frac{4}{9}$ $\frac{7}{9}$

b) $\frac{4}{7}$ 1

c) $\frac{10}{3}$ 1

d) $\frac{11}{8} - \frac{3}{8}$ 1

12.) Izračunaj:

a) $\frac{5}{12} + \frac{6}{12} =$

b) $\frac{11}{6} - \frac{5}{6} =$

c) $\frac{6}{5} - \frac{2}{5} + \frac{13}{5} =$

13. Planinar je 1. dana prešao $\frac{5}{10}$ puta, a drugog dana $\frac{4}{10}$ puta. Je li u ta dva dana prešao cijeli put? Ako nije, koliko mu je preostalo?

6. cjelina: Decimalni brojevi

1.) Umetni znak <, > ili =:

a) 13.576 13.58

c) 0.23876 1

e) 56.3000 56.3

g) 20.00 20

b) 19 18.997

d) 32.6 3.26

f) 8.07 8.7

h) 30.0 3

2.) Izračunaj:

a) $14.398 + 217 + 9.48$

e) $276 \cdot 8.67$

i) $15 : 6$

m) $1.23 \cdot 10$

r) $6.2 \cdot 10$

b) $38.945 - 9.38$

f) $3.05 \cdot 0.4005$

j) $3 : 8$

n) $68 \cdot 100$

s) $6.2 : 10$

c) $257 - 6.817$

g) $42.55 : 4$

k) $38.91 : 0.4$

o) $285.3 : 10$

t) $80 : 1000$

d) $3.452 \cdot 9.8$

h) $3.5 : 8$

l) $63 : 0.9$

p) $32 : 100$

u) $0.034 \cdot 100$

3.) Razlomke $\frac{12}{5}$ i $\frac{3}{8}$ pretvori u decimalne brojeve.

4.) Decimalne brojeve 3.7 i 0.006 pretvori u razlomke. Ako se koji od njih može pretvoriti i u mješoviti broj, pretvori ga.

5.) Dopuni: a) 4.53 m = dm

b) 56.4 cm = m

c) 4 mm = cm ...

Sve gore navedeno mora se znati za ocjenu **dovoljan (2)**.

Ako želiš zaslužiti **doobar (3)**, **uz sve gore navedeno** trebaš naučiti **još i**:

1. cjelina: Prirodni brojevi

- dijeljenje sa dvoznamenkastim brojevima, npr. $1764 : 21$
- malo složeniji zadaci s više računskih operacija i sa zagradama (okruglim, uglatim i vitičastim)
- zaokruživanje prirodnih brojeva na desetice, stotice...

2. cjelina: Djeljivost prirodnih brojeva

- pravila djeljivosti s 3 i 9
- rastavljanje brojeva na proste faktore
- pismeni postupak pronalaženja najvećeg zajedničkog djelitelja i najmanjeg zajedničkog višekratnika dvaju brojeva

3. i 4. cjelina: Skupovi brojeva u ravnini, opsezi i površine...

- paralelogram i romb - crtanje, formule za opseg i izračunavanje opsega
- izračunavanje opsega bilo kojeg lika omeđenog dužinama
- rješavanje zadataka u vezi opsega i površine u kojima se trebaju preračunavati mjerne jedinice

5. cjelina: Razlomci

- proširivanje razlomaka
- pretvaranje prirodnog broja u razlomak

6. cjelina: Decimalni brojevi

- decimalni brojevi na brojevnom pravcu
- zaokruživanje decimalnih brojeva na desetinke, stotinke...
- zadaci vezani uz opsege i površine, u kojima se pojavljuju decimalni brojevi

Za **vrlo dobar (4)** i **odličan (5)** treba znati **sve** što smo učili u 5. razredu i dobro se snalaziti i u složenijim zadacima.